

EDITORIAL

Γράφει ο
Γρηγόρης
Λαμπριανίδης

A

γαπητοί φίλοι και συνάδελφοι,

Θα μου επιτρέψετε αυτή τη φορά να μην αναφερθώ σε κάποια δική μου σκέψη, αλλά σε ένα κείμενο που άκουσα στο ραδιόφωνο και το οποίο νομίζω ότι είναι πολύ επίκαιρο στην εποχή που βρισκόμαστε...

«Ήταν μια φορά ένα νησί όπου κατοικούσαν όλα τα συναισθήματα και όλες οι ανθρώπινες ιδιότητες που υπάρχουν. Εκεί ζούσαν μαζί ο Φόβος, το Μίσος, η Σοφία, η Αγάπη και η Αγωνία. Όλοι ήταν εκεί.

Μια μέρα, καλεί η Γνώση τους κατοίκους του νησιού και τους λέει:
“Εχω να σας ανακοινώσω μια άσχημη είδηση, το νησί βυθίζεται”.
Τα συναισθήματα που κατοικούν στο νησί δεν μπορούν να πιστέψουν στ' αυτιά τους:

“Οχι, δεν γίνεται! Εμείς εδώ ζούμε όλη μας τη ζωή!”

Η Γνώση επαναλαμβάνει:
“Το νησί βυθίζεται”.
“Μα δεν είναι δυνατόν! Μπορεί να κάνεις λάθος!”.
“Εγώ δεν κάνω ποτέ λάθος” τους ξεκαθαρίζει η Γνώση.
“Αν σας λέω ότι βυθίζεται, είναι γιατί πράγματι βυθίζεται”.
“Και τώρα, τι θα κάνουμε;” ρωτούν τα συναισθήματα.

Οπότε, απαντάει η Γνώση.

“Λοιπόν, κάντε ό,τι θέλετε, εγώ πάντως σας προτείνω να βρείτε έναν τρόπο να φύγετε από το νησί... Φτιάξτε ένα καράβι, μια βάρκα, μια σχεδία, ή ό,τι άλλο μπορείτε και φύγετε, γιατί αυτός που θα μείνει στον νησί, θα χαθεί μαζί του”.

“Δεν μπορείς να μας βοηθήσεις;” ρωτούν όλοι μαζί, γιατί έχουν εμπιστοσύνη στην ικανότητά της.

“Όχι” λέει η Γνώση. “Η Πρόνοια κι εγώ φτιάξαμε ένα αεροπλάνο, και μόλις τελειώσω αυτά που έχω να σας πω, θα πετάξουμε στο πιο κοντινό νησί”.

Τα συναισθήματα, αναστατωμένα, της λένε:

“Ε, όχι! Όχι! Κι εμείς τι θα γίνουμε;”

Μόλις τελειώνει η Γνώση, ανεβαίνει στο αεροπλάνο με τη φίλη της, κι έχοντας λαθρεπιβάτη το Φόβο - που δεν ήταν χαζός και κρύφτηκε στο αεροπλάνο -, φεύγουν από το νησί.

Τα συναισθήματα αρχίζουν να κατασκευάζουν άλλο βάρκα, άλλο καράβι, άλλο

καϊκι... όλα... εκτός από την Αγάπη.

Γιατί η Αγάπη είναι τόσο συνδεδεμένη με κάθε πράγμα που βρίσκεται πάνω στο νησί, που λέει:

“Μα πως ν’ αφήσω το νησί... μετά από όσα έζησα εδώ... Πως ν’ αφήσω, ας πούμε, αυτό το δεντράκι; Αααχ... μας ενώνουν τόσα πράγματα...”.

Gustave Courbet, Αιωνιότητα, 1865, Museum and Art Gallery, Bristol

Κι ενώ ο καθένας κοιτάζει να βρει έναν τρόπο για να φύγει, η Αγάπη ανεβαίνει σε κάθε δέντρο, μυρίζει κάθε τριαντάφυλλο, πάει μέχρι την παραλία και ξαπλώνει στην αμμουδιά όπως έκανε παλιά, χαϊδεύει κάθε πετραδάκι... προτιμά να σκέφτεται με την αφέλεια που διακρίνει την Αγάπη:

“Μπορεί να βυθιστεί λιγάκι και μετά...”

Το νησί όμως... το νησί βυθίζεται όλο και περισσότερο.

Η Αγάπη, βέβαια, δεν μπορεί να σκεφτεί την κατασκευή μέσου διαφυγής, γιατί είναι τόσο στενοχωρημένη που άλλο δεν κάνει από το να κλαίει και να θρηνεί γι' αυτά που θα χάσει.

Και ξαναχαιδεύει τα βοτσαλάκια, ξανακυλιέται στην άμμο και βρέχει στο νερό τα ποδαράκια της.

“Μετά από τόσα που περάσαμε μαζί...” λέει στο νησί με παράπονο.

Μα το νησί βυθίζεται ακόμα πιο πολύ...

Μέχρι που, στο τέλος, δε μένει από το νησί παρά ένα τόσο δα βραχάκι. Το υπόλοιπο, το έχει καλύψει το νερό.

Caspar David Friedrich, Οδοιπόρος επάνω από τη θάλασσα της ομίχλης, 1818, Hamburger Kunsthalle

Την τελευταία στιγμή, η Αγάπη συνειδητοποιεί ότι το νησί βυθίζεται στ' αλήθεια, και αντιλαμβάνεται πως αν δεν τα καταφέρει να φύγει, η αγάπη θα εξαφανιστεί για πάντα από προσώπου Γης. Έτσι, τσαλαβουτάει στα νερά και κατευθύνεται προς τον όρμο, που είναι το ψηλότερο σημείο στο νησί. Πάει με την ελπίδα να δει από εκεί κάποιον από τους συντρόφους της και να τον παρακαλέσει να την πάρει μαζί του.

Κοιτάζει στη θάλασσα και βλέπει να έρχεται το σκάφος του Πλούτου. Του κάνει σινιάλο, και ο Πλούτος πλησιάζει λίγο στον όρμο.

“Πλούτε, εσύ έχεις τόσο μεγάλο σκάφος, θα με πας ως το γειτονικό νησί;”

Ο Πλούτος, όμως, της απαντάει:

“Είμαι τόσο φορτωμένος με λεφτά, κοσμήματα και πολύτιμες πέτρες, που δεν έχω χώρο για σένα. Λυπάμαι...” και συνεχίζει το δρόμο του χωρίς να κοιτάξει πίσω του.

Μένει η Αγάπη να ψάχνει, και βλέπει να έρχεται η Ματαιοδοξία σ' ένα πολύ φανταχτερό σκάφος, γεμάτο στολίδια, περούκες, μάρμαρα και λουλούδια όλων των χρωμάτων.

J.M.W. Turner, Goldau, 1841

Μουσική & Μουσικοί

Η Αγάπη τεντώνεται λιγάκι και φωνάζει:

“Ματαιοδοξία... Ματαιοδοξία... Πάρε με μαζί σου”.

Η Ματαιοδοξία κοιτάζει την Αγάπη και της λέει:

“Ευχαρίστως θα σε έπαιρνα αλλά... έχεις μια όψη... Είσαι τόσο άχαρη, βρώμικη κι ατημέλητη... Με συγχωρείς, δεν γίνεται... Θα μου ασχήματες το σκάφος!” και φεύγει.

Κι ενώ σκέφτεται πως δεν πρόκειται να περάσει κανένας άλλος πια, βλέπει να πλησιάζει ένα σκάφος πολύ μικρό, το τελευταίο, το σκάφος της Θλίψης. “Θλίψη, αδελφή μου” της λέει, “εσύ που με ξέρεις τόσο καλά, εσύ θα με πάρεις σίγουρα μαζί σου, έτσι δεν είναι;”

Και η Θλίψη της απαντάει:

“Θα σε έπαιρνα, αλλά είμαι τόσο λυπημένη, που προτιμώ να συνεχίσω μόνη μου” και χωρίς δεύτερη κουβέντα, απομακρύνεται.

Η Αγάπη κάθεται στο τελευταίο βραχάκι, που είναι ό,τι απόμεινε από το νησί, και περιμένει το τέλος... Όταν ξαφνικά, ακούει κάποιον να την καλεί από πολύ κοντά:

“Ψιτ-ψιτ...”

Είναι ένας γεροντάκος που της κάνει σινιάλο από μια βάρκα με κουπιά.

Η Αγάπη του λέει:

“Εμένα;”

“Ναι, ναι” λέει ο γεροντάκος, “εσένα. Έλα μαζί μου, εγώ θα σε σώσω”.

Η Αγάπη τον κοιτάζει και του λέει:

“Ξέρεις τι έγινε, εγώ έμεινα...”

“Ξέρω, ξέρω...” της λέει ο γεράκος και δεν την αφήνει να τελειώσει τη φράση της. “Ανέβα, εγώ θα σε σώσω”.

Ανεβαίνει η Αγάπη στη βάρκα κι αρχίζουν να κωπηλατούν μαζί για να απομακρυνθούν από το νησί, που πραγματικά, λίγα μόλις λεπτά μετά,

εξαφανίζεται για πάντα.

Μόλις φθάνουν στο διπλανό νησί, καταλαβαίνει η Αγάπη πως αν είναι ακόμα ζωντανή, αν συνεχίζει να υπάρχει, το οφείλει σ' αυτόν τον γεράκο, που χωρίς να πει λέξη, έφυγε το ίδιο παράξενα όσο είχε εμφανιστεί.

Εκείνη τη στιγμή, η Αγάπη συναντάει τη Σοφία και της λέει:
“Δεν γνωριζόμαστε μ’ αυτόν τον γεράκο, κι όμως με έσωσε. Πως είναι δυνατόν;
Οι άλλοι, όλοι, δεν κατάλαβαν πως θα έμενα πίσω τελικά... Εκείνος με βοήθησε,
κι εγώ ούτε καν ξέρω ποιός είναι...”

Η Σοφία την κοιτάζει στα μάτια και της λέει:
“Αυτός είναι ο Χρόνος. Και ο Χρόνος, Αγάπη, είναι ο μόνος που μπορεί να σε
βοηθήσει όταν ο πόνος της απώλειας σε κάνει να πιστεύεις ότι δεν θα
μπορέσεις να συνεχίσεις”.»

**Μπουκάι Χόρχε, «Ο δρόμος των δακρύων» (απόσπασμα), μτφρ. Κων/να
Επισκοποπούλου, εκδ.opera, 2010**

